

RAN-2608000606020009

B.Com. (Sem.-VI) Examination March - 2026

Advanced Accounting & Auditing (Paper-VIII Major)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right indicate total marks of a question.
- (3) તમામ ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.
Show the necessary calculation as a part of your answer.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નનાં જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ)

10

1. સમજાવો : દેશી નામા પદ્ધતિ મુજબ શ્રી તસલમાત ખાતું
2. દેશીનામા પદ્ધતિ મુજબ જમાનોંધ (ખરીદનોંધ) સમજાવો.
3. સમજાવો : ઐતિહાસિક પડતર અને ભવિષ્યની પડતર
4. ઉધાર વેચાણ નીચે મુજબ હતું :
 - નવેમ્બર : ₹ 30,000
 - ડિસેમ્બર : ₹ 40,000
 - જાન્યુઆરી : ₹ 50,000
 વસુલાતની પદ્ધતિ નીચે મુજબ છે:
 - વેચાણના મહિને 20%
 - આવતા મહિને 50%
 - ત્યાર પછીના બીજા મહિને 30%
 જાન્યુઆરી મહિને દેવાદારો પાસેથી થતી કુલ વસૂલાત શોધો.
5. નીચે આપેલી માહિતી પરથી 6,000 એકમોના ઉત્પાદન સ્તર માટે પરિવર્તનશીલ બજેટ તૈયાર કરો:
5,000 એકમોના ઉત્પાદન સ્તરે :
 - સ્થિર ખર્ચ = ₹ 10,000
 - ચલિત ખર્ચ = પ્રતિ એકમ ₹ 4
6. એક કંપની પાસે નીચેની માહિતી છે:
 - સ્થિર ખર્ચ = ₹ 50,000
 - ખરેખર વેચાણ = ₹ 2,00,000
 - નફા જથ્થા ગુણોત્તર = 40%
 સલામતી ગાળો રૂપિયામાં અને ટકામાં શોધો.
7. માસ્ટર બજેટ સમજાવો.

પ્ર.2. નીચે આપેલી વિગત પરથી કિદય લિ. નું 31 જુલાઈ 2026 ના રોજ પુરા થતા ત્રણ માસનું રોકડ અંદાજપત્રક તૈયાર કરો.

14

1.

માસ	વેચાણ (રૂ.)	મજૂરી (રૂ.)	પરોક્ષ ખર્ચા (રૂ.)
માર્ચ	400000	60000	40000
એપ્રિલ	300000	70000	50000
મે	200000	80000	60000
જૂન	250000	90000	50000
જુલાઈ	300000	100000	60000

- 1 લી મે, 2026 ના રોજની શરૂઆતની રોકડ સિલક રૂ. 25000 છે.
- જુલાઈ 2026 માસનું રોકડ વેચાણ રૂ 153590 હશે, ઉધાર વેચાણમાં માર્ચ 2026 માસથી દર મહીને ક્રમશઃ 10% વધારો થાય છે.
- દેવાદારો પાસેથી ઉધરાણી વેચાણ પછીના માસમાં 50% અને બાકીના ત્યાર પછીના માસમાં થાય છે.
- વેચાણની 80% જેટલી ખરીદી તેના અગાઉના મહીને કરવામાં આવે છે અને ચુકવણી ખરીદી પછીના મહીને કરવામાં આવે છે.
- રૂ. 100 નો એક એવા 6% ના રૂ. 300000 ના ડીબેન્ચર બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા જેના પર ત્રિમાસિક વ્યાજ માર્ચ અને જૂન માસમાં ચુકવવામાં આવે છે.
- વેચાણ પર કમીશન, ઉધાર વેચાણ પર 5% લેખે વેચાણ પછીના મહીને ચુકવવામાં આવે છે.
- પરોક્ષ ખર્ચમાં માસિક રૂ. 10000 ઘસારાનો સમાવેશ થાય છે.
- જુલાઈ 2026 માસમાં રૂ. 25000 એડવાન્સ ટેક્સ ચુકવવામાં આવે છે.
- મજૂરી ચુકવણી સમયગાળો 1 માસ અને પરોક્ષ ખર્ચનો 1/2 માસ છે.

અથવા

પ્ર.2. નીચેની વિગતો એક ઉત્પાદન કંપનીના રેકૉર્ડ પરથી પ્રવૃત્તિની બે સપાટી માટે ઉપલબ્ધ થઈ છે.

14

વિગત	50% (એકમ દીઠ રૂ.)	80% (એકમ દીઠ રૂ.)
માલસામાન ખર્ચ	7.50	7.50
મજૂરી	3.50	3.50
પાવર	0.40	0.37
સ્ટોર્સ	0.60	0.60
જાળવણી ખર્ચ	0.20	0.125
ઈન્સપેક્શન	0.20	0.14
ઘસારો	3	1.875
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા	4	2.80
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચા	0.60	0.487
કુલ	20	17.397

50% ઉત્પાદનશક્તિએ ઉત્પાદન 5000 એકમોનું છે. 40% અને 100% ઉત્પાદનશક્તિ માટે એકમદીઠ પરિવર્તનશીલ બજેટ તૈયાર કરો.

- પ્ર.3. a.** સોલમ લિમિટેડ દ્વારા નીચેની માહિતી આપવામાં આવી છે. 10
 નફો રૂ. 12000, સ્થિર ખર્ચ રૂ. 24000, સલામતી ગાળો રૂ. 30000
 તમારે નીચેની ગણતરી કરવાની છે:
- સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ અને ખરેખર વેચાણ
 - જ્યારે વેચાણ સમતુટ બિંદુ એ વેચાણ કરતા 10% વધુ હોય ત્યારે નફો.
 - રૂ. 4000 નો નફો મેળવવા માટે જરૂરી વેચાણ
 - વેચાણ પર 10% નફો કમાવવા માટે વેચાણ
- b.** સમજાવો : દેવાંની મૂડી પડતર 04

અથવા

- પ્ર.3. a.** નીચેની માહિતી પરથી ગણો: 10
- નફા જથ્થા ગુણોત્તર
 - સમતુટ બિંદુ (રૂપિયામાં)
 - રૂ. 1500000 ના વેચાણો સંભવિત નફો
 - રૂ. 80000 ખોટે સંભવિત વેચાણ
 - વર્ષ 2025-26 માટે સલામતી ગાળો
વર્ષ	વેચાણો (રૂ.)	નફો કે નુકશાન (રૂ.)
2024-25	800000	- 20000 નુકશાન
2025-26	1200000	+ 80000 નફો
- b.** મૂડીની પડતરનું મહત્વ સમજાવો. 04

- પ્ર.4.** ટુંકનોંધ લખો (કોઈપણ ત્રણ) 12
- અંદાજપત્રીય અંકુશની મર્યાદા
 - જવાબદારી કેન્દ્રો
 - દેશીનામા પદ્ધતિ મુજબ રોજમેળ
 - દેશીનામા પદ્ધતિના લક્ષણો
 - દેશીનામા પદ્ધતિ મુજબ ખરીદ-વકરા ખાતું

ENGLISH VERSION

- Q.1.** Answer the following (any five) 10
- Explain Shree Tasalmat Khatu as per Deshi Nama System
 - Explain: Kharidnonth (Purchase Book) as per Deshi Nama System
 - Explain: Historical Cost and Future Cost

4. Credit sales were as follows:
 - November : ₹ 30,000
 - December : ₹ 40,000
 - January : ₹ 50,000
 The collection pattern is:
 - 20% in the month of sale
 - 50% in the following month
 - 30% in the second month following
 Find out the collection from debtors during January.
5. Prepare a Flexible Budget for a production level of 6,000 units from the following information:
At 5,000 units:
 - Fixed cost = ₹ 10,000
 - Variable cost = ₹ 4 per unit
6. A company has the following information:
 - Fixed Costs = ₹ 50,000
 - Actual Sales = ₹ 2,00,000
 - P/V Ratio = 40%
 Find the Margin of Safety in ₹ and in percentage.
7. Explain Master Budget

Q.2. From the following information prepare a cash budget of Kriday Ltd. for three month ending on 31st July 2026. **14**

1.

Month	Sales (Rs.)	Wages (Rs.)	Overheads (Rs.)
March	400000	60000	40000
April	300000	70000	50000
May	200000	80000	60000
June	250000	90000	50000
July	300000	100000	60000

2. Cash in hand Rs. 25000 on 1st May, 2026.
3. Cash sales of the month July, 2026 will be Rs. 153590, credit sales gradually increases 10% on monthly basis from March 2026.
4. 50% of credit sales are realized in the month following the sales and remaining in the second month following the sales.
5. Purchases amount 80% of sales made in the month preceding the sales and paid after one month.
6. Interest on 6% Debenture of Rs. 100 each of Rs. 300000 is payable quarterly in March and June.
7. 5% commission on credit sales is paid in the next month.
8. Depreciation per month amounts to Rs. 10000 included in overheads.
9. Advance tax of Rs. 25000 will be paid in July 2026.
10. Lag of payment of wages is one month and overheads half month.

OR

Q.2. Following information available from the mfg. co. two levels of activity. **14**

Particulars	50% (per unit Rs.)	80% (per unit Rs.)
Material	7.50	7.50
Labour	3.50	3.50
Power	0.40	0.37
Stores	0.60	0.60
Maintenance	0.20	0.125
Inspection	0.20	0.14
Depreciation	3	1.875
Administrative Overhead	4	2.80
Selling Overhead	0.60	0.487
	20	17.397

Total production @50% capacity is 5000 units. Prepare a flexible budget per unit at 40% & 100% capacity.

Q.3. a. The following information is given by Soham Ltd: **10**

Profit Rs. 12000, Fixed Cost Rs. 24000, Margin of Safety Rs. 30000

You are required to Calculate:

- Break even sales and Actual Sales
- Profit when sales are 10% above the Break even sales.
- Sales to earn profit of Rs. 4000
- Sales to earn profit @10% on sales

b. Explain: Cost of Debt **04**

Q.3. a. from the following information, Calculate: **10**

- P.v. ratio
- BEP in Rs.
- probable profit on sales of Rs. 15,00,000
- probable sales when loss is Rs. 80000
- Margin of Safety for the year 2025-26.

Year	Sales (Rs.)	Profit/loss (Rs.)
2024-25	800000	– 20000
2025-26	1200000	+ 80000

b. Importance of Cost of Capital **04**

Q.4. Write short notes (any three) **12**

- Limitations of Budgetary Control
- Responsibility Centers
- Rojmel as per Deshi Nama System
- Characteristics of Deshi Nama System
- Kharid-Vakra khatu as per Deshi Nama System